

महाराष्ट्र शासन

आयुक्त व सक्षम प्राधिकारी राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष

८ वा मजला, न्यु एक्सेलसर बिल्डींग,
ए. के. नायक मार्ग, फोर्ट, मुंबई ४००००९.

ई-मेल : maharashtra.cetcell@gmail.com / edn_mcaer@rediffmail.com

संकेतस्थळ : <http://www.dtemaharashtra.gov.in> /
<http://www.mcaer.org> / maha-agriadmission.in

प्रवेश माहिती पुस्तिका (शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९)

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली
जि.रत्नागिरी अंतर्गत
बी.एफ.एस्सी. (मत्स्यविज्ञान)
हया व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रमाच्या पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश

दि. १९ जुलै, २०१८ रोजी प्रकाशित.

(प्रवेश प्रक्रियेविषयक कायदेशीर बाबी उद्भवल्यास इंग्रजी माहिती पुस्तिका ग्राह्य धरण्यात येईल.)

**महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे व राज्यातील चारही कृषी विद्यापीठातील
पदाधिकारी व शिक्षणाशी संबंधित अधिकारी**

पदाधिकारी	नाव	दूरध्वनी क्रमांक	फॅक्स क्रमांक
कुलपती व राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य	महामहिम सी. विद्यासागर राव	०२२-२३६३२६६०	०२२-२३६३२७२
कृषी मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, प्रति-कुलपती व अध्यक्ष, महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे	मा. श्री. देवेंद्र फडणवीस	०२२-२२०२५०९४	०२२-२२०२४८७३
महासंचालक	श्री. रविंद्र जगताप	०२०-२५५३७२५७	०२०-२५५३३७६४
संचालक (शिक्षण)	डॉ. हरिहर कौसरीकर	०२०-२५५३७६८८	०२०-२५५३७६८८
संचालक (विस्तार शिक्षण व साधनसामुग्री विकास)	डॉ. विठ्ठल शिर्के	०२०-२५५३४५७७	०२०-२५५३३७६४
संचालक (संशोधन)	डॉ. हरिहर कौसरीकर	०२०-२५५३७६८८	०२०-२५५३७६८८
सहसंचालक (प्रशासन)	श्री. गणेश घोरपडे	०२०-२५५३१२०८	०२०-२५५३३७६४
सहसंचालक (वित्त)	श्री. गणेश पाटील	०२०-२५५३२७२६	०२०-२५५३३७६४

संकेतस्थळः: www.mcaer.org & maha-agriadmission.in, email: mcaer@rediffmail.com, edn_mcaer@rediffmail.com

महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी ४१३ ७२२ जि. अहमदनगर

१	कुलगुरु	डॉ. क. प. विश्वनाथा	०२४२६-२४३२०८	०२४२६-२४३३०२
२	शिक्षण संचालक	डॉ. अ. ल. फरांदे	०२४२६-२४३२२७	०२४२६-२४३२२७
३	कुलसचिव	श्री. दि. ज्ञा. पवार	०२४२६-२४३२१६	०२४२६-२४३२१६
४	उपकुलसचिव (विद्या)	श्री. वि. आ. दाभाडे	०२४२६-२४३२१५	०२४२६-२४३२१६

संकेतस्थळः: mpkv.mah.nic.in **email:** dracdmpkv2013@rediffmail.com

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला ४४४ १०४

१	कुलगुरु	डॉ. वि. म. भाले	०७२४-२२५८३६५	०७२४-२२५८२१९
२	शिक्षण संचालक	डॉ. वि. म. भाले	०७२४-२२५८०९३	०७२४-२२५८०९३
३	कुलसचिव	डॉ. प्र. रा. कडू	०७२४-२२५८३७२	०७२४-२२५८३७२
४	उपकुलसचिव (विद्या)	डॉ. श्री. के. अहेरकर	०७२४-२२५८३४८	०७२४-२२५८३४८

संकेतस्थळः: www.pdkv.ac.in **email :-** dyracad@pdkv.ac.in

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी ४३१ ४०२

१	कुलगुरु	डॉ. अ. श्री. ढवण	०२४५२-२२३००२	०२४५२-२२३५८२
२	शिक्षण संचालक	डॉ. वि. द. पाटील	०२४५२-२२२६८७	०२४५२-२२२६८७
३	कुलसचिव	डॉ. ग. कॉ. लोंडे	०२४५२-२२९७५५	०२४५२-२२९७५५
४	उपकुलसचिव (विद्या)	डॉ. ग. आ. भालेराव	०२४५२-२२७९००	०२४५२-२२७९००

संकेतस्थळः: mkv2.mah.nic.in **email:-** reg_mau@rediffmail.com

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली ४१५ ७१२

१	कुलगुरु	डॉ. तपस भट्टाचार्य	०२३५८-२८२०६४	०२३५८-२८२०७४
२	शिक्षण संचालक	डॉ. स. सो. नारखेडे	०२३५८-२८४८३०८	०२३५८-२८४८३०८
३	कुलसचिव	डॉ. के. ज. चौधरी	०२३५८-२८२०६५	०२३५८-२८३०६५
४	उपकुलसचिव (विद्या)	श्री. अ. स. पवार	०२३५८-२८२४९९ विस्तार १२५	०२३५८-२८३९६३

संकेतस्थळः: www.dbskkv.org **email:** regrdbsskkv@rediffmail.com

**डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली जि.रत्नागिरी अंतर्गत
बी.एफ.एस्सी. (मत्स्यविज्ञान)
हया व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रमाच्या
पहिल्या वर्षासाठी माहिती पुस्तिका**

१. प्रस्तावना :

- १.१ कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्र. मपवि २०१७/ प्र.क्र.५७/ म्हापसू, दि. ९/८/२०१७ अन्वये मत्स्यविज्ञान पदवी अभ्यासक्रमास व्यावसायिक म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे. तसेच कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, अधिसूचना दि.१३ जुलै,२०१८ अन्वये डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली जि.रत्नागिरी अंतर्गत चालविण्यात येणाऱ्या मत्स्यविज्ञान (बी.एफ.एस्सी.) अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी पात्रतेच्या अटी व शर्ती निश्चित करण्यात आलेल्या आहेत. यामध्ये नमूद करण्यात आलेल्या पात्रतेच्या अटी व शर्तीनुसार सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून आयोजित करण्यात आलेल्या संबंधित वर्षाची सामायिक प्रवेश परीक्षा अनिवार्य करण्यात आलेली आहे. सदर अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया प्रवेश नियामक प्राधिकरणाच्या नियंत्रणाखाली राबविण्यात येत आहे.
- १.२ कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्र. मपवि २०१८/ प्र.क्र.६७/ म्हापसू, दि. १८/६/२०१८ अन्वये शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, अधिसूचना दि.१/६/२०१८ द्वारे कायम विना अनुदानित व्यावसायिक कृषी, उद्यानविद्या, वनशास्त्र, कृषी अभियांत्रिकी, अन्नतंत्र, जैवतंत्रज्ञान, सामाजिक विज्ञान यामधील पदवी अभ्यासक्रमाची प्रवेश नियमावली डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली जि.रत्नागिरी अंतर्गत चालविण्यात येणारा मत्स्यविज्ञान (बी.एफ.एस्सी.) अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी लागू करण्यात आली आहे.
- १.३ महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे (कृषी परिषद) ही महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे, अधिनियम, १९८३ चे कलम १२ अंतर्गत स्थापन झालेली वैधानिक संस्था आहे. राज्यातील चारही

कृषी विद्यापीठांतर्गत शिक्षण, संशोधन व विस्तार शिक्षण कार्यामध्ये प्रभावी समन्वय घडवून आणण्याचे कार्य कृषी परिषदेमार्फत करण्यात येते.

- १.४ शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र. १५५ / ७५, दि.२०/१०/२०११ (परिशिष्ट-'अ') अन्वये शासनाने, कृषी विद्यापीठांतर्गत पदवी, पदव्युत्तर व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमामध्ये जागांचे आरक्षण, सामाजिक आरक्षणाच्या वाटपाची कार्यपद्धती व प्रवेश कार्यपद्धती निश्चित केली आहे.
- १.५ मे.कल्प टेक्नॉलॉजीज प्रा.लि. ('केटीपीएल'), पुणे यांच्यावर सामायिक प्रवेश प्रक्रिया 'ऑनलाईन पद्धती'ने राबविण्याची जबाबदारी सोपविण्यात आलेली आहे.
- १.६ कृषी विद्यापीठांचे कार्यक्षेत्र :

अ. क्र.	कृषी विद्यापीठाचे नाव	कार्यक्षेत्रांतर्गत जिल्हे
१.	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी-४१३ ७२२, जि. अहमदनगर (मफुकृवि - राहुरी)	अहमदनगर, नाशिक, धुळे, नंदूरबार, जळगाव, पुणे, सोलापूर, सातारा, सांगली व कोल्हापूर
२	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला-४४४ १०४. (डॉ.पंदेकृवि - अकोला)	अकोला, अमरावती, यवतमाळ, वाशिम, बुलडाणा, वर्धा, नागपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली व चंद्रपूर
३	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी-४३१ ४०२. (वनामकृवि - परभणी)	परभणी, हिंगोली, नांदेड, लातूर, उस्मानाबाद, बीड, जालना व औरंगाबाद.
४	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषी विद्यापीठ, दापोली-४१५ ७१२. जि. रत्नागिरी (डॉ. बासाकोकृवि - दापोली)	रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, रायगड, ठाणे, पालघर, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर.

१.७ व्याख्या :

- (क) "अधिनियम" याचा अर्थ, महाराष्ट्र विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम,२०१५ (२०१५ चा महा. २८), असा आहे;
- (ख) "महाविद्यालय प्रवेश उपस्थिती केंद्र" याचा अर्थ, जेथे उमेदवार प्रवेशाबाबतची कागदपत्रे सादर करून आणि शुल्काचा भरणा करून प्रवेश निश्चित करण्यासाठी उपस्थित राहील असे केंद्र, असा आहे;

(ग) “प्रवेश अर्ज” याचा अर्थ, उमेदवाराने प्रवेशाकरिता ऑनलाईन पध्दतीने भरावयाचा विहित नमुना, असा आहे;

(घ) “केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) जागा” याचा अर्थ, सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत (कॅप) ज्या जागांवर प्रवेश देण्यात येतात अशा जागा, असा आहे.

(ङ:) “पाठ्यक्रम” याचा अर्थ कृषी, उद्यानविद्या, वनशास्त्र, कृषी अभियांत्रिकी, अन्नतंत्र, जैवतंत्रज्ञान, सामाजिक विज्ञान यामधील पदवी पाठ्यक्रम, असा आहे.

(च) “विभाग” याचा अर्थ कृषी व पशुसंवर्धन, दुग्धविकास, मत्स्यव्यवसाय विभाग, महाराष्ट्र शासन, असा आहे;

(छ) “पात्र उमेदवार” याचा अर्थ, अधिनियमाच्या कलम ३ च्या पोट-कलम (१) नुसार शासनाने वेळोवेळी अधिसूचित केल्यानुसार विविध व्यावसायिक पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी पात्र असणारे उमेदवार, असा आहे;

(ज) “सुविधा केंद्र” याचा अर्थ, जेथे प्रवेश अर्जासंबंधातील सामग्रीची विक्री, ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज भरणे, कागदपत्रांची पडताळणी व तक्रारीचे निवारण करणे यांसारख्या सेवा पुरविल्या जातात, असे केंद्र, असा आहे;

(झ) “एचएससी” याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाद्वारे घेण्यात येणारी उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता १२ वी विज्ञान) परीक्षा अथवा मान्यताप्राप्त मंडळाकडून देण्यात येणारे, त्यास समतुल्य असे प्रमाणपत्र, असा आहे;

(ट) “गुणवत्ता” याचा अर्थ, उमेदवारांच्या विविध वर्गाच्या / प्रवर्गाच्या संबंधात सक्षम प्राधिकारी यांनी जाहीर केलेला गुणानुक्रम, असा आहे;

(ठ) “कृषी परिषद” याचा अर्थ महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ मधील कलम १२ अन्वये स्थापन केलेली महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, असा आहे;

(घ) “कृषी विद्यापीठ” याचा अर्थ महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ मधील कलम ३ (१) अन्वये स्थापन केलेले विद्यापीठ, असा आहे;

(त) “अर्हता परीक्षा” याचा अर्थ, ज्या परीक्षेच्या आधारे एखादा उमेदवार प्रवेशाकरिता पात्र होतो अशी परीक्षा किंवा तिला समतुल्य असलेली परीक्षा, असा आहे;

(थ) “एसएससी” याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाद्वारे घेण्यात येणारी माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता १० वी) परीक्षा किंवा मान्यताप्राप्त मंडळाकडून देण्यात येणारे त्यास समतुल्य असे प्रमाणपत्र, असा आहे;

(ध) “प्रवेश प्रक्रिया केंद्र” याचा अर्थ, संबंधित कृषी विद्यापीठाने निश्चित केलेली शासकीय / अनुदानित महाविद्यालये, ज्या ठिकाणी ठराविक महाविद्यालयांची जागेवरील प्रवेशाची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात येईल.

(स) “जागेवरील प्रवेश फेरी” याचा अर्थ, नियोजित ऑनलाईन प्रवेश वाटप फेच्या पूर्ण झाल्यानंतर रिक्त असलेल्या जागा भरण्यासाठी प्रवेश प्रक्रिया केंद्रावर उपस्थित असलेल्या गुणवत्ता यादीतील उमेदवारांना नियमानुसार प्रवेश देणे. यामध्ये उमेदवारांनी प्रवेश अर्जात दिलेले विकल्प विचारात न घेता, पात्रता, आरक्षण, गुणवत्ता इत्यादी विहित कार्यपद्धतीने प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यात येईल.

(य) “ऑनलाईन प्रवेश वाटप फेरी” याचा अर्थ, उमेदवाराची गुणवत्ता, प्रवर्ग, पसंतीक्रम (विकल्प) विचारात घेऊन संगणकप्रणालीद्वारे प्रवेशाचे वाटप करण्याची कॅपअंतर्गत प्रक्रिया, असा आहे.

(ल) “कृषी विद्यापीठ कोटा [**‘U’ Quota**]” याचा अर्थ, ज्या उमेदवारांकडे महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र आहे. नसल्यास त्या उमेदवाराच्या महाविद्यालय / शाळा सोडल्याच्या दाखल्यावर महाराष्ट्र राज्यातील जन्म ठिकाण आहे किंवा महाराष्ट्र राज्यात जन्म झाल्याचा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला आहे, आणि संबंधित कृषी विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील संस्थेतून उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण आहे. अशा उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना ‘कृषी विद्यापीठ कोटा’ [**‘U’ Quota**] असे संबोधण्यात यावे.

(व) “महाराष्ट्र कोटा [**‘M’ Quota**]” याचा अर्थ, ज्या उमेदवारांकडे महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र आहे. नसल्यास त्या उमेदवाराच्या महाविद्यालय / शाळा सोडल्याच्या दाखल्यावर महाराष्ट्र राज्यातील जन्म ठिकाण आहे किंवा महाराष्ट्र राज्यात जन्म झाल्याचा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला आहे. अशा उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना ‘महाराष्ट्र कोटा’ [**‘M’ Quota**] असे संबोधण्यात यावे. यास्तव विद्यापीठ कोट्यातील उमेदवार महाराष्ट्र कोट्याकरितासुधा पात्र आहेत.

(श) “बाहेरील राज्यातील उमेदवारांसाठी कोटा [‘O.S.’ Quota]” याचा अर्थ, प्रवेश घेण्यापूर्वी लगतच्या १० वर्षे मुदतीमध्ये किमान तीन वर्षे ज्या उमेदवारांनी व ज्यांच्या आई- वडिलांनी महाराष्ट्रात निवास केला नसेल, अशा व्यक्ती आणि ज्या व्यक्तींनी महाराष्ट्राव्यतिरिक्त देशातील बाहेरील राज्यांचे अधिवास प्रमाणपत्र धारण केलेले असेल, अशा उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना ‘बाहेरील राज्यातील उमेदवारांसाठी कोटा’ [Other State- O.S. Quota] असे संबोधण्यात यावे.

२. संस्था व पदवी अभ्यासक्रमाचा तपशील :

पदवी अभ्यासक्रम पूर्णवेळ अभ्यासक्रम असून अभ्यासक्रमाचे व परीक्षेचे माध्यम इंग्रजी राहील.

२.१ पदवी अभ्यासक्रम व पात्रता :

१. किमान वय:- प्रवेश अर्ज दाखल करण्याच्या शेवटच्या तारखेपर्यंत उमेदवाराचे वय किमान १६ वर्षे असावे.
२. एकूण गुण:- पात्रता परीक्षेमध्ये (इ. १२ वी- विज्ञान) खुल्या उमेदवारास ५० टक्क्यांपेक्षा कमी आणि आरक्षित प्रवर्गाच्या (अ.जा. / अ.ज. / वि.जा. / भ.ज. (ब) / भ.ज. (क) / भ.ज. (ड) / इमाव / विमाप्र) उमेदवारास ४० टक्क्यांपेक्षा कमी गुण नसावे.

अ. क्र.	पदवी अभ्यासक्रम	कालावधी	श्रेयांक भार	प्रवेश पात्रता
१.	बी.एफ.एस्सी.	४ वर्षे (८ सत्रे)	१८६	<p>(१) महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या १०+२ पद्धतीनुसार इयत्ता १२ वी (विज्ञान) उत्तीर्ण किंवा तत्सम परीक्षा, भौ.र.जी. किंवा भौ.र.ग.जी. किंवा इंटर (कृषी) आणि इंग्रजीसह उत्तीर्ण.</p> <p>(२) गणित हा विषय घेतला नसल्यास, अशा उमेदवारास अपूर्तता भरून काढण्यासाठी संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेले अभ्यासक्रम पूर्ण करावे लागतील.</p> <p>(३) सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून आयोजित करण्यात आलेली सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षातील भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र (PCB) या विषयातील MHT-CET / NEET / AIEEA-UG सामायिक प्रवेश परीक्षा.</p>

(भौ.- भौतिकशास्त्र   र.- रसायनशास्त्र

ग.- गणित

जी.- जीवशास्त्र)

टीप:-

- (१) ज्या उमेदवारांनी इ. १२ वी (विज्ञान) च्या परीक्षेमध्ये गणित हा विषय घेतला नसेल, त्यांना दोन अतिरिक्त क्रेडीट्स पूर्ण करावे लागतील. अंतिम निकालाचा CGPA परिगणित करताना त्यातील गुणसंख्या विचारात घेतली जाणार नाही.
- (२) महाराष्ट्राबाहेरील इ. १२ वी (विज्ञान) ची अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या किंवा तत्सम परीक्षेमध्ये जीवशास्त्र ऐवजी वनस्पतीशास्त्र आणि प्राणीशास्त्र हे विषय घेतलेले उमेदवार पात्र समजण्यात येतील.
- (३) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांच्या कार्यक्षेत्रातील ग्रामीण शिक्षण संस्था अमरावती किंवा वर्धा यांच्याकडून भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र या अनिवार्य विषयांसह कृषी विज्ञान पदविका प्राप्त केलेले उमेदवार प्रवेशासाठी पात्र राहतील.
- (४) शासनाकडून वेळोवेळी सुधारित केलेल्या निर्णयानुसार प्रवेश पात्रतेमध्ये बदल करण्यात येतील.
- (५) उमेदवाराने एकापेक्षा जास्त सामायिक प्रवेश दिलेल्या असल्यास जादा गुण असलेल्या परीक्षेचे गुण विचारात घेण्यात येतील.
- (६) NEET ही सामायिक प्रवेश परीक्षा भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जैवतंत्रज्ञान या गटातूनही उपलब्ध आहे. मात्र या गटातील सामायिक प्रवेश परीक्षा ग्राह्य नाही.
- (७) भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या निकषानुसार इंटर (कृषी) हा अभ्यासक्रम असावा.
- (८) घटक व अनुदानित महाविद्यालयात राज्याबाहेरील उमेदवारांकरिता २ टक्के जागा आरक्षणाची तरतूद आहे. बाहेरील राज्यातील उमेदवार एमटी-सीईटी परीक्षेस अपात्र असल्याने राज्याबाहेरील उमेदवारांबाबत NEET / JEE / AIEEA-UG या परीक्षांचे गुण विचारात घेण्यात येतील.

२.२ बी.एफ.एस्सी. (मत्स्यविज्ञान) ह्या पदवी अभ्यासक्रमाच्या घटक महाविद्यालयाची प्रवेश क्षमता व इतर तपशील.

महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	महाविद्यालय सांकेतांक क्रमांक	विद्यापीठाचे नाव	प्रवेश क्षमता	संपर्क अधिकाऱ्याचे नाव	दूरध्वनी / फॅक्स	वसतीगृह सुविधा	
						पुरुष	स्त्री
मत्स्य महाविद्यालय, शिरगाव, रत्नागिरी ४१५६२९.	१४१२१	डॉ.बासाको कृषि	४०	डॉ. एच. टी. ढाकर	०२३५२-२३२११५ ९४२१२३०२५७ फॅक्स-२३२९८७	आहे (मर्यादित)	आहे (मर्यादित)

टीप:- गुणवत्ता, आरक्षण आणि संबंधित विद्यापीठ / महाविद्यालय यांनी ठरविलेल्या प्रमाणकानुसार वसतीगृह सुविधा पुरविली जाईल.

३. उमेदवारांसाठी सूचना :

- ३.१ प्रवेशासाठी विहीत नमुन्यातील अर्ज भरण्यापूर्वी उमेदवारांनी माहितीपत्रक आणि प्रवेश अर्ज यांचे काळजीपूर्वक वाचन करावे.
- (i) प्रत्येक अर्जदाराने फक्त एकच प्रवेश अर्ज संकेतस्थळावर ‘ऑन लाईन’ पध्दतीने भरावा. यासाठी <http://www.mcaer.org> किंवा [maha-agriadmission.in](http://www.maha-agriadmission.in) किंवा <http://www.dtemaharashtra.gov.in> यापैकी कोणत्याही संकेतस्थळाद्वारे प्रवेश अर्ज दाखल करता येईल. उमेदवाराने एकापेक्षा जास्त प्रवेश अर्ज संकेतस्थळावर दाखल केल्यास शेवटचा परिपूर्ण भरलेला प्रवेश अर्ज ग्राह्य धरण्यात येईल.
- (ii) प्रवेश अर्जाची प्रत किंवा इतर कोणतीही कागदपत्रे टपालाने / कुरीअरने किंवा हातबटवड्याने सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष, कृषी परिषद, कृषी विद्यापीठ किंवा मे.केटीपीएल, पुणे यापैकी कोठेही पाठवू नयेत.
- (iii) संकेतस्थळावर प्रवेश अर्ज भरल्यानंतर स्वाक्षरी, उमेदवाराचे पासपोर्ट आकाराचे सध्याचे छायाचित्र आणि आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांच्या मूळप्रती स्कॅन करून संकेतस्थळावर अपलोड कराव्यात. मे. केटीपीएल, पुणे यांच्या अधिकृत केंद्रांवर एक कागदपत्र स्कॅन केल्यास त्यासाठी रु.५/- शुल्क आकारण्यात येईल. अशा अधिकृत केंद्रांची यादी ‘[maha-agriadmission.in](http://www.maha-agriadmission.in)’ या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.
- (iv) ऑनलाईन प्रवेश अर्ज दाखल करण्यासाठी कोणतेही शुल्क आकारण्यात येणार नाही.

- ३.२ उमेदवाराने अर्जासोबत खाली दर्शविलेल्या मूळ कागदपत्रांच्या मूळ प्रती स्कॅन करून पुढील क्रमाने त्याच्या लॉग-इनद्वारे संकेतस्थळावर अपलोड कराव्यात.

(अे) पात्रता परीक्षेचे गुणपत्रक / श्रेणी पत्रक तसेच सामायिक प्रवेश परीक्षेचे गुणपत्रक.

- (बी) (i) ज्या शाळा / महाविद्यालयात शेवटची परीक्षा उत्तीर्ण झाला आहे, ती शाळा / महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला किंवा इतर काही अभ्यासक्रमामध्ये (महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठे वगळून) उमेदवार प्रवेशित असल्यास त्या महाविद्यालयाचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र.
- (ii) मागील शैक्षणिक वर्षात राज्यातील कृषी विद्यापीठांतर्गत पदवी शिक्षण घेत असलेल्या उमेदवाराने प्रथम वर्ष पदवी अभ्यासक्रमासाठी पुनश्च अर्ज केल्यास, चालू शैक्षणिक वर्षासाठी पहिल्या वर्षात प्रवेश घेण्याकरिता चालू

शैक्षणिक वर्षापूर्वी प्रवेश घेतलेल्या संबंधित महाविद्यालयाचे ‘बोनाफाईड प्रमाणपत्र’.

- (iii) भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या कोटयातून प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्याचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र.
- (iv) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील (OS) उमेदवारांना महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला सादर करता येत नसेल, तर अशा वेळेस त्या महाविद्यालयाचे ‘स्थलांतर प्रमाणपत्र’.
- (v) अशा उमेदवारास प्रवेश दिल्यास त्यास/तीस शाळा सोडल्याचा दाखला तीन महिन्यांच्या आंत सादर करणे आवश्यक आहे. सदर दाखला विहित मुदतीत सादर न केल्यास त्याचा/तिचा प्रवेश आपोआपच रद्द समजण्यात येईल.
- (vi) १७ नंबर अर्ज भरून उमेदवार इ. १२ वी उत्तीर्ण झालेला असल्यास “शेवटच्या वर्गाचा महाविद्यालय / शाळा सोडल्याचा दाखला.”
- (सी) (i) महाराष्ट्र राज्यातील सक्षम प्राधिका-याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्म ठिकाणाचा उल्लेख असलेले, महाविद्यालय / शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला.
- (ii) बाहेरील राज्यातील उमेदवारांना सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र / रहिवाशी दाखला / रहिवास व जन्मदाखला.
- (डी) (i) तलाठी / पटवारी यांनी सन २०१६-१७ किंवा २०१७-१८ मध्ये दिलेला शेतजमिनीचा ७/१२ चा उतारा / खसरा (गांव नमुना) उमेदवाराच्या नावावर किंवा त्यांचे आई / वडील किंवा त्याचे आजी / आजोबा यांच्या नावे असावा.
- (ii) यदाकदाचित आई / वडील हयात नसतील, तर सदर उतारा त्याच्या कुटुंब प्रमुख्याच्या नावावर असावा व या परिस्थितीत कुटुंब प्रमुखाचे रु.१००/- च्या मुद्रांकावर प्रतिज्ञापत्र असावे. प्रतिज्ञापत्रामध्ये सदर उमेदवाराचा उक्त जमिनीमध्ये कायदेशीर हक्क असल्याचे नमूद करण्यात यावे.
- (iii) सदर उतारा मराठी / हिंदी / इंग्रजी भाषेत नसेल तर उताऱ्याचे अचूक भाषांतर अपलोड करावे.

- (iv) उमेदवाराच्या आईचा तिच्या वडीलांकडील शेतजमिनीत वाटा असल्याबाबतचे रु.१००/- च्या मुद्रांकावर तिच्या वडिलांचे प्रतिज्ञापत्र व ७/१२ उतारा अपलोड केल्यास, असा उमेदवार १२ गुणांचा अधिभार मिळण्यास पात्र राहील.
- (v) उमेदवारास सूचित करण्यात येते की, ७/१२ खसरा/उता-याच्या आवश्यक तेवढया छायाप्रती प्रवेशाच्या वेळेस सोबत ठेवाव्यात.
- (vi) उमेदवाराच्या शेतजमिनीच्या ७/१२ खसरा / उतारा-यामध्ये नोंदविलेल्या नावापेक्षा त्याच्या/तिच्या इयत्ता १२ वी च्या गुणपत्रक व प्रमाणपत्रामध्ये असलेले नाव भिन्न असल्यास, अशा उमेदवाराने त्याबाबतचे प्रतिज्ञापत्र सादर करणे बंधनकारक राहील.

(इ) उमेदवाराचे आई / वडील भूमिहीन शेतमजूर असल्यास, तहसीलदार अथवा नायब तहसीलदार यांचे, सदर पालक भूमिहीन शेतमजूर असून त्यांचे उपजीविकेचे शेतमजुरी हेच साधन असल्याचे प्रमाणपत्र असावे. सदर प्रमाणपत्र उमेदवाराच्या नावे असूनये. अशा प्रमाणपत्रधारकास ‘शेतकरी’ प्रवर्ग लागू होणार नाही. विहित नमुना परिशिष्ट ‘बी’ मध्ये सोबत जोडला आहे.

- (एफ) (i) सन २०१६-१७ किंवा २०१७-१८ या वर्षातील तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार यांनी दिलेले शेतकरी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र. या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट ‘सी’ येथे जोडला आहे. उमेदवार किंवा त्याचे / तिचे आई-वडील अथवा आजी/आजोबा (वडिलांचे आई-वडील) हे शेतजमीनधारक किंवा कूळ असून त्या जमिनीवरील शेतीव्वारे मिळणारे उत्पन्न हेच त्या कुटुंबाच्या उपजीविकेचे प्रमुख साधन आहे, असे या प्रमाणपत्रामध्ये नमूद करणे आवश्यक आहे किंवा तहसीलदार / नायब तहसीलदार यांनी दिलेले त्यांच्याकडील उपलब्ध असलेल्या विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र.
- (ii) उमेदवार मच्छीमार व्यवसाय करणाऱ्या कुटुंबातील असल्यास, संबंधित तालुक्यातील तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार किंवा बंदर अधिकारी यांनी दिलेले अशा आशयाचे प्रमाणपत्र. या प्रमाणपत्रात उमेदवाराच्या आई/वडिलांचे उपजीविकेचे मुख्य साधन मच्छीमारी हेच आहे असे नमूद केलेले असावे.

(जी) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हील अपील क्र. ११२३४-४८/२०१७ संदर्भात दिलेल्या आदेशास अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग या उमेदवारांचे जात वैधता प्रमाणपत्र. जात वैधता प्रमाणपत्र नसल्यास, सदर प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता अर्ज सादर केलेला असल्याची संबंधित कार्यालयाची पावती.

(एच) विमुक्त जाती-अ, भटक्या जमाती-ब, क, ड, इतर मागासवर्गीय जाती व विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांनी सक्षम अधिकाऱ्याचे दिनांक १ एप्रिल, २०१८ रोजी किंवा त्यानंतर दिलेले किंवा अर्ज ज्या दिनांकास दिला असेल, त्या दिनांकास ग्राह्य असलेले 'उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे (Non Creamy Layer)'

प्रमाणपत्र. उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र नसल्यास, सदर प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता अर्ज सादर केलेला असल्याची संबंधित कार्यालयाची पावती.

(वरील मुद्दा क्र. ‘जी’ व ‘एच’ बाबत उमेदवारांना विशेष सूचना:- ‘जात वैधता प्रमाणपत्र’ / ‘उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबत’चे प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता, अर्ज सादर केलेल्या उमेदवारांना त्यांच्या प्रवर्गातून ऑनलाईन प्रवेश फेरीद्वारे मिळणारा प्रवेश तात्पुरत्या स्वरूपाचा असेल. या उमेदवारांनी ज्या महाविद्यालयात प्रवेशाचे वाटप झालेले आहे, अशा महाविद्यालयाकडे दि. २१ ऑगस्ट, २०१८ पर्यंत जात वैधता प्रमाणपत्र / उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य आहे. अन्यथा अशा उमेदवारांचे प्रवेशाचे वाटप आपोआप रद्द समजून त्यांना खुल्या प्रवर्गात ग्राह्य धरण्यात येईल. यामुळे रिक्त होणारी जागा ‘जागेवरील प्रवेश फेरी’द्वारे भरण्यात येईल.)

(आय) महाराष्ट्र राज्यातील जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी किंवा शासनाने प्राधिकृत केलेला अधिकारी (प्राधिकृत केले असल्यास प्राधिकृत करण्यात आले असल्याच्या सक्षम अधिकाऱ्याच्या पत्रासह) यांनी, उमेदवार / वडील हे प्रकल्पग्रस्त आहेत व त्याच्या/तिच्या वडिलांची / पालकांची किंवा आजोबांची शेतजमीन महाराष्ट्रातील कृषी

विद्यापीठे/ पाटबंधारे/ वीज /संरक्षण प्रकल्पासाठी संपादित केलेली / झालेली आहे, असे प्रमाणपत्र. सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेल्या प्रकल्पग्रस्ताच्या प्रमाणपत्रावर या सवलतीचा फायदा ज्याला द्यावयाचा आहे, त्याच्या नावाचा उल्लेख असणे आवश्यक आहे.

- (जे) प्राधिकृत समादेशकाने दिलेले राष्ट्रीय छात्र सेना ‘बी’ किंवा ‘सी’ हवाई दल/ नौदल / स्थलसेना विभागाचे प्रमाणपत्र.
- (के) (i) इ.११ / १२ वी मध्ये जिल्हा, राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय क्रीडा / खेळ / वादविवाद/ निबंध स्पर्धा/वक्तृत्व स्पर्धामध्ये प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या उमेदवारांनी सादर केलेले जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र.
- (ii) नवोदय विद्यालयातील विद्यार्थ्यांबाबत भारतीय क्रीडा महासंघाच्या (SGFI) वरीने दिलेले आणि जिल्हा क्रीडा अधिकारी व जिल्हाधिकारी यांच्या संयुक्त स्वाक्षरीचे प्रमाणपत्र.
- टिप- इ. १२ वी मध्ये खेळाचे गुण गुणपत्रकामध्ये समाविष्ट असल्यास व अशा खेळाचे स्वतंत्र प्रमाणपत्र उमेदवाराने अपलोड केल्यास अशावेळी दुहेरी लाभ टाळण्यासाठी स्वतंत्र प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्यात येणार नाही.
- (iii) क्रीडा संघटनेमार्फत दिलेले प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्यात येणार नाही.
- (एल) अर्जदाराच्या आई / वडिलांचे स्वातंत्र्य सैनिक असल्याबाबतचे मा. पंतप्रधान / मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या स्वाक्षरीचे प्रमाणपत्र. स्वातंत्र्य सैनिकाचा मुलगा / मुलगी किंवा त्यांचा मुलगा / मुलगी यांना या प्रमाणपत्राचा फायदा मिळेल; परंतु अशा परिस्थितीत स्वातंत्र्य सैनिकाचे आणि जर स्वातंत्र्य सैनिक हयात नसल्यास स्वातंत्र्य सैनिकाच्या पती/पत्नीचे रु.१००/- च्या मुद्रांकावर खालील मुद्यांचा समावेश असलेले प्रतिज्ञापत्र.
- (१) उमेदवार हा स्वातंत्र्यसैनिकाच्या मुलाचा / मुलीचा मुलगा/ मुलगी आहे.
- (२) स्वातंत्र्यसैनिकाने या सवलतीचा उपयोग यापूर्वी कोणत्याही नातेवाईकासाठी केलेला नाही आणि आता उपयोग केल्यानंतर तो पुढे करणार नाही.

वरील मुद्यांसंबंधात काही शंका, तक्रारी, अडचणी असल्यास त्याचे निराकरण करण्यासाठी प्रचलित शासन निर्णयाचा संदर्भ घ्यावा.

- (एम) सक्षम प्राधिका-याने दिलेले राष्ट्रीय सेवा योजनेचे प्रमाणपत्र.
- (एन) उमेदवाराचे वडील, सैनिक असल्यास तशा आशयाचे जिल्हा सैनिक बोर्ड किंवा संबंधित तुकडीचा प्रमुख सेनाधिकारी यांचे विहीत नमुन्यातील प्रमाणपत्र अथवा डिस्चार्ज प्रमाणपत्र.
- (ओ) सेवेत असणा-या उमेदवारांसाठी संबंधित नियुक्ती अधिकाऱ्याचे ‘ना हरकत प्रमाणपत्र’.
- (पी) उमेदवाराचे आई / वडील, कृषी परिषद / कृषी विद्यापीठाचे आजी/ माजी अथवा मृत सेवक असल्यास, संबंधित कार्यालय प्रमुख किंवा नियंत्रण अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.
- (क्यु) जम्मू-काश्मीर या राज्यातील विस्थापित झालेल्या उमेदवारांनी शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. एजीयु-२०१५/२३१०६/सीआर-१८१/१९-ओ, दिनांक ५/९/१९९६ मधील तरतुदीनुसार सक्षम अधिकाऱ्यांनी दिलेले प्रमाणपत्र संकेतस्थळावर अपलोड करणे आवश्यक आहे. माहिती पुस्तिकेमध्ये सदरचा शासन निर्णय परिशिष्ट ‘डी’ येथे जोडला आहे. फक्त विस्थापित असल्याबाबतचे कोणत्याही प्रकारचे प्रतिज्ञापत्र ग्राह्य धरले जाणार नाही.
- (आर) शारीरिकदृष्ट्या अपंगत्व प्रवर्गातून प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवाराने **प्राधिकृत अधिका-याचे** (जिल्हा शल्य चिकित्सक किंवा समतुल्य शासकीय रुग्णालय / वैद्यकीय मंडळ) अपंगत्वाबद्दलचे प्रमाणपत्र.
- (एस) अनाथ प्रवर्गातून प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवाराने, आयुक्त, महिला व बालविकास, पुणे यांच्या छापील लेटर हेडवरील उपायुक्त (बालविकास), पुणे / आयुक्त, महिला व बालविकास, पुणे यांच्या स्वाक्षरीचे ‘अनाथ प्रमाणपत्र’.

- ३.३ सर्व दृष्टीने परिपूर्ण भरलेला तसेच प्रवेश वेळापत्रकात दिलेले अंतिम दिनांक किंवा त्यापूर्वी संकेतस्थळावर अपलोड केलेला प्रवेश अर्जच प्रवेशासाठी ग्राह्य धरला जाईल.
- ३.४ स्कॅन करून अपलोड केलेली कागदपत्रे वाचनीय असावीत. याची खातरजमा करूनच कागदपत्रे अपलोड करावीत. अपलोड केलेली कागदपत्रे वाचनीय नसल्यास ते ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत व त्याची जबाबदारी पूर्णतः उमेदवाराची असेल.

उक्त अपलोड केलेल्या मूळ प्रतींच्या सत्यतेबाबत परिशिष्ट ‘ई’ येथील नमुन्यात स्वयंघोषणापत्र संकेतस्थळावर अपलोड करावे.

३.५ खालीलपैकी कोणत्याही एका त्रुटीमुळे प्रवेश अर्जाचा विचार न करता तो आपोआपच रद्द समजण्यात येईल.

- (क) किमान वय किंवा किमान एकूण गुणांचे निकष पूर्ण करीत नसल्यास.
- (ख) सक्षम प्राधिका-याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्म ठिकाणाचा उल्लेख असलेले महाविद्यालय / शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याकडील जन्म दाखल्याची प्रत संकेतस्थळावर अपलोड केली नसल्यास.
- (ग) उमेदवाराचे पासपोर्ट आकाराचे सध्याचे छायाचित्र व स्वतःची स्वाक्षरी संकेतस्थळावर अपलोड केली नसल्यास.
- (घ) पात्रता परीक्षेचे गुणपत्रक / श्रेणीपत्रकाच्या तसेच सामायिक प्रवेश परीक्षेच्या गुणपत्रकाच्या मूळ प्रती संकेतस्थळावर अपलोड केल्या नसल्यास.
- (च) शाळा / महाविद्यालय सोडल्याच्या दाखल्याची मूळ प्रती संकेतस्थळावर अपलोड केली नसल्यास, (उमेदवाराने या प्रवेशापूर्वी दुसऱ्या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतला असेल तर त्या महाविद्यालयाने दिलेल्या बोनाफाईड प्रमाणपत्राच्या आधारे प्रवेश दिला जाईल; परंतु, मूळ महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला प्रवेश घेतल्यापासून ३ महिन्यांच्या आत सादर करणे बंधनकारक राहील.)
- (छ) सेवेत असणा-या उमेदवाराने संबंधित नियुक्ती प्राधिकाऱ्याचे ‘ना हरकत प्रमाणपत्र’ संकेतस्थळावर अपलोड केले नसल्यास.
- (झ) संकेतस्थळावर अपलोड केलेल्या मूळ प्रतींच्या सत्यतेबाबत स्वयंघोषणापत्र संकेतस्थळावर अपलोड केले नसल्यास.

३.६ गुणांच्या बाबतीत बरोबरी झाल्यास उमेदवारांचा गुणवत्ताक्रम (**Merit Position**) ठरविण्यासाठी अनुक्रमे खालील मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब करण्यात येईल.

- (अ) पदवी सामायिक प्रवेश परीक्षेचे अधिकतम् गुण

- (ब) उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षेतील उच्चतम गुणांची टक्केवारी.
- (क) कमीत कमी प्रयत्नांमध्ये उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण.
- (ड) एचएससी परीक्षेमधील पीसीबी गटातील अनिवार्य विषयांचे अधिकतम गुण,
- (इ) इयत्ता १० वी मध्ये उच्चतम गुणांची टक्केवारी.
- (उ) वयाने मोठा असलेला उमेदवार.
- (ऊ) प्रथम ऑनलाईन प्रवेश अर्ज क्रमांक
- ३.७ प्रवेश अर्ज व त्यासोबतची संबंधित कागदपत्रे संकेतस्थळावर अपलोड केल्यानंतर टपालाने / कुरीअरने / हातबटवड्याने कोणतीही अतिरिक्त कागदपत्रे स्वीकारली जाणार नाहीत.
- ३.८ (क) उमेदवाराने सर्व रकान्यांमध्ये अचूक माहिती द्यावी.
- (ख) उमेदवाराने भरलेल्या अर्जामध्ये कोणत्याही प्रकारची त्रुटी राहिल्यामुळे उमेदवाराची गुणवत्ता घसरल्यास, त्याबाबत सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष, 'केटीपीएल' किंवा कृषी परिषद जबाबदार राहणार नाही.
- ३.९ अंतिम गुणवत्ता यादी जाहीर झाल्यानंतर गुणवत्ता यादीतील स्थान, उमेदवाराने दिलेले विकल्प, लागू असलेले आरक्षण आणि उपलब्ध जागा विचारात घेऊन प्रवेश दिले जातील.
- ३.१० उमेदवाराने दिलेल्या विकल्पानुसार प्रथमतः राज्यस्तरावरील ('एम' कोटा) उपलब्ध जागांमधून प्रवेशासाठी विचार केला जाईल. त्यानंतर कृषी विद्यापीठस्तरीय ('यु' कोटा) जागांवरील प्रवेशाबाबत विचार करण्यात येईल.
- ३.११ प्रवेशासाठी निवडलेल्या विद्यार्थ्यांची 'एम' कोटा व 'यु' कोट्यातील यादी प्रवेश वेळापत्रकामध्ये नमूद केलेल्या दिनांकांना संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केली जाईल.
- ३.१२ प्रवेशोच्चुक उमेदवारांसाठी महत्वाच्या सूचना परिशिष्ट 'एफ' मध्ये देण्यात आलेल्या आहेत.

३.१३ शासन परिपत्रक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. संकीर्ण-२०११/(१०३)/११) महिना-३, दि. १८/४/२०११ नुसार उमेदवाराने प्रवेश घेतेवेळी महाविद्यालयाकडे स्वच्छताविषयक बाबींसंबंधी परिशिष्ट 'जी' मध्ये माहिती देणे अनिवार्य आहे.

३.१४ शासन परिपत्रक, कृषी व पदुम विभाग, क्र. संकीर्ण-१५१७/प्र.क्र.१८५/६-अ, दि. ५/६/२०१७ अनुसार ज्या उमेदवारांचे मतदार यादीमध्ये नाव नोंदविलेले नाही, अशा उमेदवारांनी मतदार यादीमध्ये नाव नोंदविण्याविषयी हमी पत्र व नमुना ६, ७, ८ व ८-अ व्यवस्थित भरून प्रवेश घेतेवेळी संबंधित महाविद्यालयाकडे जमा करावे.

४. प्रवेश कार्यपद्धती :

- ४.१ उमेदवाराने प्रवेश प्रक्रियेसंबंधी माहिती पुस्तिकेत दिलेला सर्व मजकूर काळजीपूर्वक वाचावा.
- ४.२ राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष, राज्यातील कृषी विद्यापीठांकरिता 'केटीपीएल', पुणे यांच्यामार्फत प्रवेश प्रक्रिया राबवील.
- ४.३ सक्षम प्राधिकाऱ्यामार्फत घेण्यात आलेल्या सामायिक प्रवेश परीक्षेमध्ये (MHT-CET / NEET / AIEEA-UG) संबंधित गटात (PCB) प्राप्त झालेल्या टक्केवारीच्या ७० टक्के गुण आणि पात्रता परीक्षेमध्ये / इ. १२ वी (विज्ञान) परीक्षेमध्ये प्राप्त झालेल्या टक्केवारीच्या ३० टक्के गुण तसेच इतर अधिभार विचारात घेऊन प्रवेशाची गुणवत्ता निश्चित करण्यात येईल.
- ४.४ उमेदवाराने एकापेक्षा जास्त सामायिक प्रवेश परीक्षा दिलेल्या असल्यास लागू असलेल्या ज्या सामायिक प्रवेश परीक्षेत जादा गुण असतील, त्या सामायिक प्रवेश परीक्षेचे गुण विचारात घेण्यात येतील.
- ४.५ महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ (१९८३ चा ४१) च्या कलम ५ मध्ये नमूद केल्यानुसार, पदवी प्रवेशासाठी उमेदवार आणि त्यांच्या आई/वडिलांचे महाराष्ट्र राज्यातील वास्तव्य प्रवेश अर्ज दाखल करण्याच्या दिनांकाच्या १० वर्षे पूर्वीच्या कालावधीत किमान ३ वर्षे असणे आवश्यक असून असे उमेदवार प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येतील. तथापि, जे उमेदवार आणि त्यांच्या आई / वडिलांचे वास्तव्य मागील १० वर्षांच्या कालावधीत तीन वर्षापेक्षा कमी असेल, असे उमेदवार राज्याबाहेरील उमेदवार म्हणून समजण्यात येतील व

त्यांच्याकरिता प्रवेश क्षमतेच्या २ टक्क्यापर्यंत जागा राखीव असतील. (ही बाब मान्यताप्राप्त विना अनुदानित तत्वावरील संलग्न महाविद्यालयांसाठी लागू असणार नाही.)

४.६ भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली व बाहेरील राज्यातील उमेदवारांसाठी असलेल्या राखीव जागा वगळता उर्वरित जागांपैकी-

- प्रथम ३० टक्के जागा महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवारांसाठी खुल्या असतील ('एम' कोटा)
- आणि
- नंतर ७० टक्के जागा, या, उमेदवार ज्या विद्यापीठ कार्यक्षेत्रामधील महाविद्यालय/शाळा/संस्था येथून अहंता परीक्षा उत्तीर्ण झाला असेल, अशा उमेदवारांसाठी असतील ('यु' कोटा)

४.७ ज्या उमेदवारांकडे महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र आहे किंवा ज्या उमेदवाराच्या महाविद्यालय सोडल्याच्या दाखल्यावर महाराष्ट्र राज्यातील जन्म ठिकाण आहे किंवा महाराष्ट्र राज्यातील सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला आहे. मात्र त्याने उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा राज्याबाहेरुन उत्तीर्ण केली आहे, अशा उमेदवाराचा प्रवेशासाठी विचार फक्त 'एम' कोट्याकरिता करण्यात येईल.

४.८ जम्मू आणि काश्मीर या राज्यातील स्थलांतरित नागरिकांची मुले, लष्कर आणि लष्करसम व अखिल भारतीय दहशतवादविरोधी सेवा यामधील अधिकारी / कर्मचारी यांची मुले यांच्याकरिता शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. एजीयु-२०९५/२३१०६/सीआर-१८१/१९-ए, दिनांक ५ सप्टेंबर, १९९६ व एजीयु-११९७/२८६८८/सीआर-१४/१७/१९-ए, दिनांक २७ ऑक्टोबर, १९९७ नुसार पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रत्येक महाविद्यालयात मूळ प्रवेश क्षमतेपेक्षा एक जागा अतिरिक्त भरण्यात येईल. सदर शासन निर्णयांच्या प्रती, अनुक्रमे **परिशिष्ट 'डी' आणि 'एच'** येथे जोडल्या आहेत (संलग्न विना अनुदानित संस्थांखेरीज सर्व संस्थांना लागू). असे उमेदवार **maha-agriadmission.in** या संकेतस्थळाद्वारे अर्ज करतील. अशा उमेदवारांनी मे.केटीपीएल, पुणे यांच्याकडून प्रवेश अर्जाची प्रत ई-मेलद्वारे प्राप्त करावी व त्याची एक प्रत मुख्य सचिव, जम्मू व काश्मीर शासन यांच्याकडे पाठवावी. जम्मू व काश्मीर शासन उमेदवारांच्या विस्थापित स्थलांतर प्रमाणपत्राच्या पडताळणीची व्यवस्था पाहील आणि **फक्त**

विधीग्राह्य अर्जच जम्मू व काश्मीर राज्य शासन ‘मे. कल्प टेक्नॉलॉजीज प्रा.लि., तिसरा मजला, गोपाळ हाऊस, हॉटेल किमयाजवळ, कर्वे रोड, कोथरुड, पुणे ४११ ०२९.’
यांच्याकडे पाठवील.

- ४.९ पदवी अभ्यासक्रमासाठी सर्व प्रवेश गुणवत्तेनुसार आणि तात्पुरत्या स्वरूपाचे असतील.
- ४.१० संकेतस्थळावर सर्वसाधारण गुणवत्ता यादी प्रसिध्द करण्यात येईल. उमेदवार या संकेतस्थळावर गुणवत्ता यादी पाहू शकतील. उमेदवारांना टपाल किंवा दूरध्वनीद्वारे त्यांच्या गुणवत्तेबाबत कळविले जाणार नाही.
- ४.११ गुणवत्ता यादीबाबत तक्रार असलेल्या अर्जदारांनी, प्रवेश कार्यक्रमामध्ये नमूद केलेल्या दिनांकास किंवा त्यापूर्वी त्यांच्या तक्रारी, प्रवेश अर्ज नोंदणीच्यावेळी त्यांना पुरविण्यात आलेल्या ‘लॉगइन् आयडी’ व ‘पासवर्ड’च्या आधारे ‘ऑन लाईन’ सादर कराव्यात. या मुदतीत उमेदवाराचा तक्रार अर्ज प्राप्त न झाल्यास त्याची/तिची तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.
- ४.१२ **प्रवेश वाटपाची कार्यपद्धती:-**
- (क) शासन निर्णय, कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, क्र. मकृषि २०१०/प्र.क्र.१५५/७अे, दि.२०/१०/२०११ मध्ये नमूद केलेले सामाजिक व विशेष आरक्षण विचारात घेऊन केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतर्गत (कॅप) येणाऱ्या जागांचे वाटप / आरक्षणाचा लाभ देण्याचा प्राधान्यक्रम व रिक्त जागांच्या रूपांतरणाची कार्यपद्धती सदर शासन निर्णयामधील परिशिष्ट-१ व परिशिष्ट-२ नुसार अवलंबिण्यात येईल.
- (ख) अशाप्रकारे केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान (कॅप) जागेचे वाटप झालेले असल्यास, जागा स्वीकारण्यासाठी उमेदवार, लॉगइनद्वारे प्रवेश वाटप पत्र प्राप्त करतील व प्रवेश वाटप पत्रावर नमूद केलेल्या मुदतीत, सर्व मूळ कागदपत्रे व योग्य ते शुल्क घेऊन महाविद्यालयामध्ये कार्यालयीन वेळेत उपस्थित राहतील.
- (ग) ज्या धर्तीवर प्रवेशाचे वाटप झालेले आहे, अशी सर्व कागदपत्रे महाविद्यालयाकडून तपासून ते बरोबर असल्याची महाविद्यालयाची खात्रजमा झाल्यास, महाविद्यालय, त्यांच्या (महाविद्यालयाच्या) लॉग-इनद्वारे उमेदवारांच्या कागदपत्रांची खात्रजमा झाल्याबाबत नोंद करेल. कागदपत्रांमध्ये त्रुटी असल्यास प्रवेश वाटप रद्द करण्याविषयी लॉग-इनद्वारे नोंद करेल.

- (घ) मूळ कागदपत्रे योग्य असल्याची महाविद्यालयाची खातरजमा झाली असल्याची नोंद महाविद्यालयाने केल्यास, उमेदवारास त्याच्या लॉग-इनमध्ये ‘फ्रीझ’ विकल्प उपलब्ध होईल.
- (च) उमेदवारास प्रवेश निश्चित करावयाचा असल्यास, उमेदवार ‘फ्रीझ’ विकल्प स्वीकृत करेल. तत्पूर्वी, त्यासाठी उमेदवार, लॉग-इनद्वारे ‘जागा स्वीकृती शुल्क’ म्हणून रु.१,०००/- जमा करेल.
- (छ) ऑनलाईन प्रवेश फेन्याद्वारे प्रवेशाचे वाटप झालेल्या उमेदवाराने ‘फ्रीझ’ विषयक प्रक्रिया केल्यानंतर, वेळापत्रकात नमूद केलेल्या कालावधीत महाविद्यालयात उपस्थित राहून मूळ कागदपत्रे व आवश्यक ते शुल्क भरावयाचे आहे. असे न केल्यास उमेदवारास वाटप केलेली जागा रिक्त समजून सदरची जागा ‘जागेवरील प्रवेश फेरी’द्वारे भरण्यात येईल.

४.१३ महाविद्यालयामध्ये उपस्थित राहून प्रवेश कायम करणे-

केंद्रीभूत ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेद्वारे (कॅप) मिळालेला प्रवेश **कायम करण्याकरिता**, उमेदवाराने त्यास वाटप केलेल्या महाविद्यालयामध्ये वेळापत्रकात नमूद केलेल्या कालावधीत उपस्थित राहून आवश्यक ती मूळ कागदपत्रे आणि प्रथम सत्राचे आवश्यक ते शैक्षणिक शुल्क महाविद्यालयाकडे जमा करावे. याबाबत महाविद्यालयाने, उमेदवारास रितसर पावती द्यावी.

४.१४ जागेवरील प्रवेश फेरीद्वारे प्रवेश घेणे:-

केंद्रीभूत ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेनंतर रिक्त राहिलेल्या / झालेल्या जागा भरण्यासाठी मत्स्य महाविद्यालय, शिरगाव, रत्नागिरी येथे ‘**परिशिष्ट आय**’ येथे नमूद करण्यात आलेल्या कार्यपद्धतीनुसार ‘जागेवरील प्रवेश फेरी’ राबविण्यात येईल.

४.१५ प्रवेशाबाबत सर्वसाधारण सूचना:-

- (क) उमेदवाराने त्याचा ‘लॉग इन आयडी’ व ‘पासवर्ड’ वापरून संकेतरथळावरून त्याला देण्यात येणाऱ्या तात्पुरत्या प्रवेश वाटप पत्राची मुद्रित प्रत प्राप्त करून घेऊन प्रवेश दिलेल्या महाविद्यालयात स्वतः सर्व कागदपत्रांच्या मूळ प्रतीसह विहित दिनांकास अथवा त्यापूर्वी उपस्थित रहावे. गंभीर वैद्यकीय कारणास्तव उमेदवार उपस्थित राहू शकत नसल्यास परिशिष्ट- ‘जे’ येथील प्राधिकार पत्राप्रमाणे उपस्थिती नोंदवावी.

- (ख) प्रवेशानंतर कोणत्याही वेळी, उमेदवाराने खोटी माहिती पुरवून प्रवेश घेतला आहे, असे आढळून आल्यास असा प्रवेश विद्यापीठ / महाविद्यालय रद्द करील.
- (ग) प्रवेश फेच्यांच्या दरम्यान किंवा प्रवेशानंतर कोणत्याही वेळी संगणकप्रणालीमधील तांत्रिक बिघाडामुळे किंवा इतर कोणत्याही चुकीमुळे प्रवेश झाला असे आढळून आल्यास अशा उमेदवाराचा प्रवेश रद्द करण्यात येईल.
- (घ) उमेदवाराचा प्रवर्ग आणि / किंवा अतिरिक्त दिलेले गुण चुकीचे दर्शविले गेले असल्याचे, प्रवेश घेतेवेळी मूळ कागदपत्रे व प्रमाणपत्रे यांच्या छाननीच्या वेळी निदर्शनास आल्यास, असा उमेदवार प्रवेश मिळण्यास पात्र ठरणार नाही.
- (च) सहयोगी अधिष्ठाता हे याबाबतची वस्तुस्थिती त्यांच्या लॉगइनद्वारे संकेतस्थळावर नोंदवतील. त्यानुसार 'केटीपीएल' द्वारा अंतिम यादी पुन्हा सुधारित करण्यात येईल आणि सदर उमेदवार त्याच्या सुधारित **गुणानुक्रमानुसार पुढील प्रवेश फेरीद्वारे प्रवेशास पात्र राहील.**
- (छ) एखाद्या उमेदवाराला प्रवेश वाटपाबाबत तक्रार करायची असल्यास, **संबंधित प्रवेश वाटप फेरीच्या कालावधीतच आयुक्त, राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष यांच्याकडे उमेदवार तक्रार अर्ज दाखल करू शकेल.** अशा तक्रारीबाबत तात्काळ शहानिशा करून यथायोग्य कार्यवाही करण्यास आयुक्त, राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष सक्षम असतील.
- (प) उमेदवाराचा दुर्लक्षितपणा, दिरंगाई, कोणत्याही प्रकारचे तांत्रिक बिघाड किंवा त्याच्या इतर खाजगी कारणांमुळे तो प्रवेशापासून वंचित राहिल्याबाबत **कोणत्याही प्रकारची तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.**
- (फ) प्रवेश प्रक्रियेसंबंधीची तसेच राज्यस्तरीय ('एम' कोटा) व कृषी विद्यापीठस्तरीय ('यु' कोटा) ची गुणवत्ता यादी आणि प्रवेश फेच्यांप्रमाणे प्रवेशासंबंधीची सद्यस्थिती याबाबतची माहिती संकेतस्थळावर उपलब्ध राहील.
- (ब) महाविद्यालयांचे सहयोगी अधिष्ठाता यांच्यासाठी महत्वाच्या सूचना **परिशिष्ट 'के'** येथे दिलेल्या आहेत.

४.१६ प्रवेश रद्द करणे-

- (क) ऑनलाईन प्रवेश फेन्याद्वारे प्रवेशाचे वाटप झालेल्या उमेदवाराने वैळापत्रकात नमूद केलेल्या कालावधीत संबंधित महाविद्यालयात उपस्थित राहून मूळ कागदपत्रे व आवश्यक ते शुल्क भरल्यानंतर, प्रवेश रद्द करण्याची सुविधा उमेदवाराच्या लॉगइनमध्ये उपलब्ध असेल.
- (ख) उमेदवार प्रवेश रद्द करण्यासाठी ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज करील आणि प्रवेश रद्द करण्यासाठी असलेल्या प्रणालीनिर्मित अर्जाची स्वाक्षरीत प्रत महाविद्यालयास सादर करील.
- (ग) उमेदवाराकडून प्रवेश रद्द करण्याबाबत स्वाक्षरीत लेखी विनंती अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, महाविद्यालय तात्काळ ऑनलाईन पध्दतीने प्रवेश रद्द करील आणि महाविद्यालयाच्या लॉगइनमधून प्रवेश रद्द केल्याबाबत संगणकीय (ऑनलाईन) पोच तयार करील आणि उमेदवाराला स्वाक्षरीत प्रत देईल;
- (घ) प्रवेशाची नोंदणी केल्यानंतर व वर्ग सुरु होण्यापूर्वी विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्द केल्यास, महाविद्यालय, विद्यार्थ्याकडून प्रवेश प्रक्रिया शुल्कापोटी कमाल रु.१०००/- रक्कम कपात करेल.
- (च) प्रवेशाची नोंदणी केल्यानंतर व वर्ग सुरु झाल्यानंतर विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्द केल्यास वर्ग सुरु झालेल्या महिन्यापासून ज्या महिन्यामध्ये प्रवेश रद्द केला असेल, त्या महिन्यापर्यंत दरमहा होणारे सत्र आधारित शिक्षण शुल्क व दरमहा होणारे वसतीगृह शुल्क (वसतीगृह उपलब्ध करून दिलेले असल्यास) संबंधित विद्यार्थ्याकडून वसूल करण्यात येईल.
- (छ) वर्ग सुरु झाल्यानंतर राबविण्यात आलेल्या प्रवेश फेरीद्वारे प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्याने नोंदणी करून प्रवेश रद्द केल्यास, नोंदणी केलेल्या तारखेच्या महिन्यापासून ज्या महिन्यामध्ये प्रवेश रद्द केला असेल, त्या महिन्यापर्यंत दरमहा होणारे सत्र आधारित शिक्षण शुल्क व दरमहा होणारे वसतीगृह शुल्क (वसतीगृह उपलब्ध करून दिलेले असल्यास) संबंधित विद्यार्थ्याकडून वसूल करण्यात येईल.

५. राखीव जागांचा तपशील.

महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ मधील तरतुदी, तसेच वेळोवेळी शासन निर्णयाद्वारे निर्देशित केल्याप्रमाणे विशिष्ट जागा, महाविद्यालयांमधील प्रवेशासाठी राखून ठेवण्यात आल्या आहेत-

अ. क्र.	आरक्षण संवर्ग	टक्के वारी	अ. क्र.	इतर आरक्षण	टक्के वारी
(१)	अनुसूचित जाती / नवबौद्ध (एस्सी)	१३	(८)	स्वातंत्र्य सैनिकाचे पाल्य (एफएफ)	२
(२)	अनुसूचित जमाती (एस्टी)	०७	(९)	अपंग (कमी दिसणे, कमी ऐकणे, चालणे व्यंगत्व किंवा मणक्याचे व्यंगत्व) (पीएच)	३
(३)	विमुक्त जाती (अ) (व्हीजे -ए) (१४ व इतर)	०३	(१०)	आजी व माजी सैनिकांची मुले (डीपी)	२
(४)	भटक्या जमाती (ब) (एन्टी-बी) (१९९० पूर्वीच्या सूचीप्रमाणे २८ व इतर)	२.५	(११)	प्रकल्पामुळे विस्थापित झालेल्या व्यक्तींची मुले. (पीएपी) महाराष्ट्र प्रकल्प पुनर्वर्सन अधिनियम, १९७६ प्रमाणे प्रकल्पपीडित.	४
(५)	भटक्या जमाती (क) (एन्टी - सी)	३.५	(१२)	शेतकरी व विहित किमान अर्हता असलेले किंवा कृषीविषयक अनुभव असलेली शेतक-यांची मुले. (अेजी)	६
(६)	भटक्या जमाती (ड) (एन्टी - डी) (वंजार, वंजारी, वंजारा)	०२	(१३)	महिला	३०
(७)	इतर मागास वर्गीय (ओबीसी)	१९	(१४)	ज्या तारखेला प्रवेश मागितला असेल त्या तारखेच्या लगतपूर्वीच्या १० वर्षे मुदतीमध्ये किमान तीन वर्षे ज्या व्यक्ती व ज्याच्या आईवडिलांनी या राज्यात निवास केलेला नसेल, अशा व्यक्ती. (ओएस)	२
	एकूण	५०	(१५)	अनाथ मुले	१

टीप-

- (१) अ.क्र. ८ ते १३ हे आरक्षण खुला व आरक्षण प्रवर्गामध्ये गुणवत्तेनुसार समाविष्ट राहतील.
अ.क्र. १५ हे आरक्षण खुल्या प्रवर्गात गुणवत्तेनुसार समाविष्ट राहील.
- (२) इतर आरक्षणांतर्गत अ.क्र. १३ येथील महिलांच्या विशेष आरक्षणास त्या त्या प्रवर्गासाठी विहित करण्यात आलेल्या टक्केवारीनुसार वाटा निश्चितपणे मिळावा यासाठी सामान्य प्रशासन विभाग,

परिपत्रक क्र.एसआरघी-१०९७/प्र.क्र.३१/९८/१६-अ, दि.१६/३/१९९९ मध्ये नमूद केलेली कार्यपद्धती अनुसरण्यात येईल. प्रस्तुत शासन परिपत्रक **परिशिष्ट 'एल'** येथे जोडले आहे.

(३) 'विशेष मागास प्रवर्गीय' उमेदवारांची जात, सुरुवातीस ज्या 'इतर मागास प्रवर्गा'मध्ये समाविष्ट होती, त्या 'इतर मागास प्रवर्गा'च्या आरक्षणासाठी असा उमेदवार पात्र समजण्यात येईल.

महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे वरील आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान एखाद्या आरक्षित संवर्गामध्ये उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर जागा शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र. १५५ / ७ अे, दि.२०/१०/२०११ मधील कार्यपद्धतीप्रमाणे भरण्यात येतील. सदर शासन निर्णय **परिशिष्ट- 'अे'** येथे दर्शविण्यात आला आहे.

६. गुणाधिभार / अतिरिक्त गुण

(१) खालील व्यावसायिक / ऐच्छिक विषय / पदविकासह उमेदवार उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा (१० + २ परीक्षा पद्धती) उत्तीर्ण झालेला असल्यास, खालील अतिरिक्त गुण लागू असतील.

(क)	बी.एफ.एस.सी.	सांकेतांक	गुणाधिभार / अतिरिक्त गुण १०
(१) मत्स्य प्रक्रिया तंत्रज्ञान		बी-९	
(२) गोडया पाण्यातील मत्स्यबीज संवर्धन		सी-१	
(२) मत्स्य व्यवसाय करणाऱ्या कुटुंबातील किंवा शेती व्यवसाय करणाऱ्या कुटुंबातील उमेदवार, ज्यांची स्वतःची अथवा त्यांचे आई -वडील /आजी-आजोबांच्या (वडीलांकडून) नावे शेतजमीन असल्याबाबत ७/१२ चा उतारा किंवा भूमिहीन शेतमजूर किंवा शेतकरी असल्याबाबतचे बंदर अधिकारी / तहसीलदार / नायब तहसीलदार यांचे प्रमाणपत्र.		१२ पॉईंट्स	
(३) राष्ट्रीय छात्रसेना 'बी' किंवा 'सी' प्रमाणपत्र /हवाईदल /सेना/नौदल विभागाचे प्रमाणपत्र /राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये किमान २४० तास काम केलेले / विशेष शिबीर केलेले प्रमाणपत्रधारक.			२ पॉईंट्स

(४) जिल्हा, राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय क्रीडास्पर्धामध्ये सहभाग घेतल्याचे प्रमाणपत्र धारक.	२ पॉईंटस्
(५) महाराष्ट्र राज्य कृषी विद्यापीठांच्या आस्थापनेवरील किंवा कृषी परिषद पुणे / महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठांमध्ये प्रतिनियुक्तीवर काम केलेले आजी व माजी कर्मचारी यांचे पाल्य.	३ पॉईंटस्
(६) वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व या राज्यस्तरीय स्पर्धामध्ये भाग घेतला असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.	२ पॉईंटस्

२० गुणांपेक्षा अधिकचा अधिभार अनुज्ञेय राहणार नाही.

७. शिक्षण पद्धती :

- राज्यातील कृषी विद्यापीठांमध्ये ‘विषय - अधिभार पद्धती’ने प्रत्येक शैक्षणिक वर्ष दोन सत्रांमध्ये विभागले आहे आणि २० आठवड्यांपेक्षा कमी कालावधी नसलेल्या कालावधीस ‘षण्मासिक सत्र’ असे म्हणतात.
  - शैक्षणिक कार्यक्रमामध्ये शिकविले जाणारे विषय निरनिराळ्या सत्रांमध्ये विभागले जाऊन वर्गातील व्याख्यान, प्रात्यक्षिके / शेतावरील प्रात्यक्षिके, ग्रंथालयातील वाचन व गृहपाठ इत्यादीप्रकारे शिकविले जातात.
  - विद्यार्थी / विद्यार्थिनी, विषयाची निवड, घ्यावयाचे एकूण अधिभार, विद्यार्थ्यांच्या सल्ला समितीच्या मार्गदर्शनाखाली प्रचलित नियमाप्रमाणे आणि विद्यार्थ्यांची / विद्यार्थिनींची शैक्षणिक प्रगती पाहून करतो / करते.
  - विद्यार्थ्यांची / विद्यार्थिनींची शैक्षणिक प्रगती समाधानकारक नसेल तर तो काही विषय ज्या वेळी शिकविण्यासाठी उपलब्ध असतील त्या वेळी पुन्हा घेऊ शकतो / शकते.
  - पाचव्या अधिष्ठाता समितीच्या शिफारशीप्रमाणे विविध पदवी अभ्यासक्रमातील प्रवेशित उमेदवारांना सातव्या व आठव्या सत्रामध्ये ‘विद्यार्थी ग्रामीण व उद्योजकता जागरूकता योजनेचा अभ्यासक्रम’ पूर्ण करावा लागेल.
- अंमलबजावणीची पद्धती:- कार्यानुभाधिष्ठीत शिक्षण / Hands on training, कौशल्यविकास प्रशिक्षण, ग्रामीण कृषी कार्यानुभव, रोपण प्रशिक्षण / औद्योगिक आवड, विद्यार्थी प्रकल्प.

- सन २०१३-१४ या शैक्षणिक वर्षापासून पहिल्या वर्षात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षांमध्ये उत्तीर्ण होण्यासाठी प्रत्येकी किमान ५५ टक्के गुण अनिवार्य असतात. तसेच त्या विषयाच्या लेखी व प्रात्यक्षिक परिक्षेमध्ये प्रत्येकी किमान ४० टक्के गुण अनिवार्य असतात.
- पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याची कालमर्यादा ८ वर्ष असून यापेक्षा १ वर्ष अधिक कालावधी वाढवून घावयाचा झाल्यास विद्यार्थ्यांच्या गंभीर कारणाबाबत शहानिशा करून संबंधित कृषी विद्यापीठाच्या विद्या परिषदेकडून योग्य तो निर्णय घेण्यात येईल. अशी कालमर्यादा वाढवून दिलेल्या विद्यार्थ्यांस वस्तीगृह सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही. जागा रिक्त असल्यास देण्यात येईल.
- शैक्षणिक नियमावलीमध्ये आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी बदल करून सुधारीत शैक्षणिक नियमावली तयार करण्यात येते. सुधारीत शैक्षणिक नियमावली शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू असते.
- भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या पाचव्या अधिष्ठाता समितीने शिफारशीत केलेले नियम प्रवेशित विद्यार्थ्यांना लागू राहतील.

८. नोंदणी

प्रवेश अर्ज आणि मूळ प्रमाणपत्रे सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांनी तपासल्यानंतर विद्यार्थ्यांस नोंदणी करण्यासाठी परवानगी देण्यात येते आणि सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांचे कार्यालयात विद्यार्थी शुल्क भरतात .

९. वैद्यकीय तपासणी

- ❖ प्रथम वर्षात प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्यांस विद्यापीठ / सहयोगी अधिष्ठाता यांचे निर्देशानुसार जिल्हा शाल्यचिकित्सक / ग्रामीण वैद्यकीय अधिकारी / प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र यांच्याकडून पहिले सत्र संपण्यापूर्वी वैद्यकीय तपासणी करून घेणे अनिवार्य आहे.
- ❖ वैद्यकीय तपासणीत विद्यार्थ्यांमध्ये व्यंग आढळून आल्यास महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता संबंधित विद्यार्थ्यांस आणि त्याच्या आई - वडील / पालक यांना वैद्यकीय सुधारणेसाठी कळवतील.
- ❖ विद्यार्थी वैद्यकीयदृष्ट्या अपात्र ठरल्यास त्यास विद्यापीठातून काढून टाकण्यात येईल.
- ❖ अशी प्रकरणे कुलसचिव यांना पुढील कार्यवाहीस्तव सादर करण्यात येतील.

- ❖ विद्यापीठ/ सहयोगी अधिष्ठाता यांनी आयोजित केलेल्या वैद्यकीय तपासणीसाठी विद्यार्थी गैरहजर राहिल्यास विद्यार्थ्याला स्वखर्चाने प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याकडून तपासणी करून तपासणी अहवाल विहित केलेल्या मुदतीमध्ये महाविद्यालयास सुपूर्द करावा लागेल.
- ❖ एखाद्या विद्यार्थ्याने वैद्यकीय तपासणी अहवाल विहित मुदतीत सादर केला नाही, तर अशा विद्यार्थ्याचा निकाल घोषित केला जाणार नाही.

१०. विद्यार्थी मार्गदर्शन पद्धत

सर्व महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक तथा इतर कार्यासंबंधी मार्गदर्शन करण्यासाठी समुपदेशन पद्धत अवलंबिली जाते. यामुळे त्याचा वैयक्तिक विकास होतो. विद्यार्थ्यांचा समुपदेशक (पाल्य प्राध्यापक) विद्यार्थ्यांच्या प्रगती विषयी जागरुक असतो.

११. उपस्थिती

- ❖ प्रत्येक विद्यार्थ्यास वर्गात, प्रात्यक्षिक , ग्रंथालयातील काम, विस्तार शिक्षण संबंधी भेटी, शैक्षणिक सहली आणि प्राध्यापक व संबंधीत शिक्षक यांच्या बैठकीस हजर राहाणे आवश्यक आहे.
- ❖ एखाद्या विद्यार्थ्यांची हजेरी ८० टक्यापेक्षा कमी असल्यास त्याला त्या सत्राची परीक्षा देण्यासाठी अपात्र ठरविण्यात येईल व त्या विषयात अनुत्तीर्ण असा शेरा दिला जाईल (एफ् ग्रेड).
- ❖ अशा विद्यार्थ्यास त्या विषयासाठी पुन्हा नोंदणी करावी लागेल.

१२. शैक्षणिक सहल.

पदवी अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रत्येक महाविद्यालयात निधी उपलब्ध झाल्यास, खालील प्रमाणे शैक्षणिक सहली आयोजित करण्यात येतात.

(१) द्वितीय वर्ष -	महाराष्ट्र राज्य
(२) तृतीय वर्ष -	दक्षिण भारत
(३) चतुर्थ वर्ष -	उत्तर भारत

१३. खेळ आणि इतर कार्यक्रम.

प्रत्येक महाविद्यालयात क्रीडा आणि त्यासंबंधी कार्यक्रम राबविण्यासाठी सोयी सुविधा उपलब्ध आहेत.

१४. वसतीगृह

काही मर्यादित संख्येपर्यंत विद्यार्थ्यांसाठी काही महाविद्यालयांमध्ये वसतीगृहाची सुविधा गुणवत्तेच्या आधारावर उपलब्ध आहे. घटक महाविद्यालयात प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याला वसतिगृहाची सोय उपलब्ध करून देणे बंधनकारक किंवा आश्वासित नाही.

१५. पदके, नगदी बक्षीसे आणि पारितोषिके.

निरनिराळ्या पदवी परीक्षांमधील उच्चतम गुणवत्ताधारक पदवी विद्यार्थ्यांना कृपी विद्यापीठाच्या कार्यकारी परिषदेच्या मान्यतेने नियमानुसार पदके, नगदी बक्षीसे आणि पारितोषिके देण्यात येतात.

१६. शिष्यवृत्ती आणि सवलती.

- घटक व संलग्न विना अनुदानित महाविद्यालयातील आरक्षित जागांवरील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना प्रचलित नियमानुसार भारत सरकार शिष्यवृत्ती,
- आर्थिकदृष्ट्या मागास घटकाच्या विद्यार्थ्यांस फ्री शिप,
- भारत सरकारची राष्ट्रीय कर्ज शिष्यवृत्ती,
- अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता व साधने भारत सरकार शिष्यवृत्ती तसेच
- मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, गुणवत्ता व साधने शिष्यवृत्ती (महाराष्ट्र शासन)

इत्यादी शिष्यवृत्त्या घटक व संलग्न विना अनुदानित महाविद्यालयांकडे उपलब्ध असून प्रचलित नियमानुसार प्रदान करण्यात येतील.

१७. वर्तणूक आणि शिस्त

- (१) विद्यापीठामध्ये वेळोवेळी सुधारित व अस्तित्वात असलेल्या नियम व विनियमानुसार कॉपी प्रकरणे आणि गैरवर्तणुकीची प्रकरणे हाताळली जातात.
- (२) विद्यापीठ संवैधानिक नियमावली, १९९० मध्ये केलेल्या तरतुदीन्वये महाविद्यालयातील विद्यार्थी, रँगिंग, अपहरण आणि इतर गैरशिस्तीच्या प्रकरणात आढळून आल्यास त्यास त्या महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य पूर्वसूचना न देता महाविद्यालयातून तसेच वसतिगृहातून ताबडतोब निलंबित करतील आणि अशा विद्यार्थ्यांस उप महासंचालक (शिक्षण), पत्र क्र. ६(२३)/२००७ ए व पी. दि. १८/१/०८ नुसार मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी विशेष याचिका अपील (सी)

(सन २००४ चे (सी) [२४२९५ व २४२९६-११] मध्ये दि. १०/१२/२००९ रोजी दिलेले आदेश आणि डॉ.राघवन समितीच्या अहवालाच्या आधारे (डी.क्र. ३७०/०४/XI-अे, दि.२६/०२/२००९) व कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई पत्र क्र. औजीयु-२००९/प्र.क्र.५८/७-अे, दि.६/५/२००९ नुसार, माननीय कुलगुरु यांच्या आदेशाप्रमाणे महाविद्यालयातून काढून टाकण्यात येईल.

(३) महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषदेने केलेल्या नियम व विनियमांचे पालन करणे विद्यार्थ्यावर बंधनकारक राहील.

(४) कोणत्याही प्रकारची बेशिस्त किंवा गैरवर्तणूक ही रॅगिंगविरोधी कायदा, १९९९ च्या तरतुदीनुसार शिक्षापात्र गुन्हा ठरते.

(५) रॅगिंगविरोधी कायदा : रॅगिंगच्या प्रकरणामध्ये २४ X ७ रॅगिंगविरोधी कायदेशीर मदत मिळण्यासाठी १८००-१८०-५५२२ या टोल-फ्री क्रमांकावर संपर्क साधावा. ई-मेल: **helpline@antiragging.net'** आणि संकेतस्थळ : '**http://www.ugc.ac.in'**

(६) प्रत्येक विद्यार्थी आणि त्याचे आई-वडील / पालक यांनी ‘रॅगिंग विरोधी कायदा, १९९९ मधील तरतुदींचे आम्ही पालन करू,’ असे **‘परिशिष्ट एम’** येथील हमीपत्र देणे गरजेचे आहे. तसेच आम्ही शैक्षणिक संस्थांमध्ये वसतीगृह परिसर आणि विद्यापीठ परिसरामध्ये शिस्त व वर्तणूक चांगली ठेऊ अशीदेखील खात्री देणे आवश्यक आहे.

१८. शुल्क

पदवी अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांनी भरावयाच्या शुल्काचा तपशील (रुपयांमध्ये)

अ. क्र.	बाब	पदवी	
		प्रथम सत्र	द्वितीय सत्र
१	महाविद्यालयांसाठी शिक्षण शुल्क	६०००	६०००
२	नोंदणी शुल्क	४००	४००
३	पात्रता शुल्क #	४०० ८०० ⊗	--
४	महाविद्यालय तारण धन (caution money)	२०००◎	--
५	ग्रथांलय शुल्क	८००	८००
६	विद्यार्थी परिषदेच्या विविध बाबींसाठीची वर्गणी		
	एक) खेळ, जिमखाना व इतर गतीविधी	९०००	९०००
	दोन) विद्यार्थी सहकारी संस्था (भांग भांडवल + सभासद शुल्क)	२०० #	--
	तीन) वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ	४००	--

अ. क्र.	बाब	पदवी	
		प्रथम सत्र	द्वितीय सत्र
	चार) महाविद्यालय नियतकालिक	४००	--
	पाच) अश्वमेध क्रीडा शुल्क	५०	--
७	विद्यापीठ वैद्यकीय तपासणी शुल्क	२००	--
८	ओळखपत्र	१०० #	--
९	विद्यार्थी सहायता निधी	२०० #	--
१०	श्रेणी पत्रिका शुल्क	२००	२००
११	परीक्षा शुल्क	३२००	-
१२	विद्यार्थी सुरक्षा विमा हप्ता	१००	--
	एकूण (अ)	१५६५० + [४०० ⊗]	८४००
	(ब) वस्तिगृह		
१	वस्तिगृह हमी अनामत	३०००©	--
२	देखभाल खर्च	३०००	३०००
३	विद्युत आकार	३०००	३०००
४	खाणावळ अनामत रक्कम	२०००©	--
	एकूण (ब)	११०००	६०००
	एकूण (अ+ब)	२६६५० + [४०० ⊗]	९४४००

⊗ पात्रता परीक्षा महाराष्ट्र राज्याबाहेरुन उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांनी भरावयाचे शुल्क.

◎ विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय / वस्तीगृह सोडतांनाचे परतावा शुल्क.

हे शुल्क विद्यार्थ्यांच्या महाविद्यालयीन काळात एकदाच भरावयाचे आहे. हे शुल्क FIRWE / उन्हाळी प्रशिक्षण किंवा कार्यानुभव कार्यक्रमांतर्गत शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना आकारले जाणार नाही.

टीप-

१. गुणपत्रिका / परीक्षा शुल्क संबंधित विद्यापीठात जमा करावे.
२. एकत्रित श्रेणीपत्रक / गुणपत्रक शुल्क आठव्या सत्राच्या नोंदणीच्या वेळी ज्या त्या विद्यापीठाकडे जमा करावे लागेल.
३. महाराष्ट्र शासनाच्या सवलतीच्या नियमाप्रमाणे विद्यार्थ्यांनी आणि राखीव प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या सवलती या राज्य शासनाच्या वेळोवेळी सुधारित केलेल्या नियमाप्रमाणे दिल्या जातील.
४. विद्यार्थी अनुत्तीर्ण झाल्यास संबंधित विषयाकरिता संपूर्ण वार्षिक परीक्षा शुल्क न आकारता संबंधित विषयापुरतेच परीक्षा शुल्क आकारण्यात येईल.

१९. प्रवेश कार्यक्रम

पदवी प्रवेश प्रक्रियेचे सन २०१८-१९ साठीचे वेळापत्रक.

अ. क्र.	कार्यक्रम	दिनांक
१.	प्रवेश प्रक्रियेस सुरुवात दिनांक	१९/०७/२०१८
२.	ऑनलाईन प्रवेश अर्ज व त्यासोबतची आवश्यक ती संकेतस्थळावर अपलोड करावयाचा अंतिम दिनांक	२९/०७/२०१८
३.	http://www.dtemaharashtra.gov.in किंवा http://www.mcaer.org किंवा maha-agriadmission.in या संकेतस्थळावर अंतरिम गुणवत्ता यादीची प्रसिध्दी.	३१/०७/२०१८
४.	ऑनलाईन तक्रार नोंदणीचा अंतिम दिनांक	०१/०८/२०१८ ते ०३/०८/२०१८
५.	http://www.dtemaharashtra.gov.in किंवा http://www.mcaer.org किंवा maha-agriadmission.in संकेतस्थळावर अंतिम गुणवत्ता यादीची प्रसिध्दी.	०६/०८/२०१८
६.	(i) पहिल्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी.	०८/०८/२०१८ (सायंकाळनंतर)
	(ii) रिपोर्टिंगचा अंतिम दिनांक	१०/०८/२०१८ (सायं. ५.३० पर्यंत)
७.	पहिल्या प्रवेश वाटप फेरीअखेर रिक्त असलेल्या जागांची प्रसिध्दी	११/०८/२०१८
८.	(i) दुसऱ्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी (रूपांतरासह)	१३/०८/२०१८ (सायंकाळनंतर)
	(ii) रिपोर्टिंगचा अंतिम दिनांक	१६/०८/२०१८ (सायं. ५.३० पर्यंत)
९.	दुसऱ्या प्रवेश वाटप फेरीअखेर रिक्त असलेल्या जागांची प्रसिध्दी	१७/०८/२०१८
१०.	ऑनलाईन प्रवेश वाटप फेरीद्वारे प्रवेशाचे वाटप निश्चित झालेल्या उमेदवारांनी संबंधित महाविद्यालयात उपस्थित राहून मूळ कागदपत्रे व आवश्यक ते शुल्क भरण्याचा कालावधी.	१७/०८/२०१८ ते २१/०८/२०१८
११.	‘जागेवरील प्रवेश फेरी’साठी रिक्त जागांच्या तपशिलाची प्रसिध्दी	२२/०८/२०१८
१२.	रिक्त जागांकरिता ‘जागेवर प्रवेश फेरी’ (मत्स्य महाविद्यालय, शिरगाव, रत्नागिरी येथे व परिशिष्ट ‘आय’ येथील कार्यपद्धतीनुसार)	२७/०८/२०१८ ते ३०/०८/२०१८
१३.	वर्ग सुरु होण्याचा दिनांक	२७/०८/२०१८
१४.	प्रवेश प्रक्रियेसाठीचा अंतिम दिनांक	१०/०९/२०१८

टीप -

(१) रविवारी तसेच शासकीय सुटीच्या दिवशी प्रवेश फेरीच्या कालावधीत कामकाज चालू
राहील.

(२) वर अधिसूचित केल्याप्रमाणे प्रवेश प्रक्रियेकरिता वेगळे मुलाखत पत्र देण्यात येणार नाही.

या माहिती पुस्तिकेमध्ये विविध पदवी प्रवेशाचे नियम तसेच शैक्षणिक नियमावलीच्या सर्व अभ्यासक्रमाची थोडक्यात माहिती देण्यात आली आहे. सविस्तर माहितीसाठी प्रवेशाचे नियम व विनियम पहावेत.

२०. संकेतस्थळांवर प्रवेश प्रक्रियाविषयक बाबी दि. १९ जुलै, २०१८ पासून कार्यरत राहतील.

(रविंद्र जगताप) भा प्र से
महासंचालक, महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व
संशोधन परिषद तथा
सदस्य, प्रवेश नियामक प्राधिकरण

प्रवेशाकरिता महाविद्यालयस्तरावर तपासावयाच्या कागदपत्रांची सूची (Check List)

अ. क्र.	प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचा तपशील	आहे (✓) / नाही (✗)
(१)	(अ) महाराष्ट्र राज्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्म ठिकाणाचा उल्लेख असलेले, महाविद्यालय / शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्रधिकाऱ्याकडील जन्म दाखला. (ब) बाहेरील राज्यातील उमेदवारांना सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र / रहिवाशी दाखला / रहिवास व जन्मदाखला.	
(२)	MHT-CET / JEE / NEET / AIEEA-UG सामायिक प्रवेश परीक्षेचे गुणपत्रक	
(३)	उच्च माध्यमिक शालान्त परीक्षेचे प्रमाणपत्र (एच्एस्ऎस्सी- इ.१२ वी) गुणपत्रक किंवा गुणविवरणपत्र.	
(४)	माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षेचे (एस्ऎस्सी- इ.१० वी) गुणपत्रक किंवा गुणविवरणपत्र.	
(५)	(अ) महाविद्यालय सोडल्याचे / महाविद्यालय बदलीचे प्रमाणपत्र (शेवटी शिकत असलेल्या) किंवा जेथे प्रवेश अगोदर मिळालेला आहे त्या महाविद्यालयाचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र. (ब) मागील शैक्षणिक वर्षात राज्यातील कृषी विद्यापीठांतर्गत पदवी शिक्षण घेत असलेल्या उमेदवारांसंदर्भात, चालू शैक्षणिक वर्षासाठी पहिल्या वर्षात प्रवेश घेण्याकरिता चालू शैक्षणिक वर्षापूर्वी प्रवेश घेतलेल्या संबंधित महाविद्यालयाचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र.	
(६)	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग या उमेदवारांचे जात वैधता प्रमाणपत्र / जात वैधता प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता अर्ज सादर केलेला असल्याची संबंधित कार्यालयाची पावती.	
(७)	दि. १ एप्रिल, २०१८ किंवा त्यानंतर दिलेले किंवा अर्ज ज्या दिनांकास दाखल केला असेल, त्या दिनांकास ग्राह्य असलेले उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र / उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे (Non Creamy Layer) प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता अर्ज सादर केलेला असल्याची संबंधित कार्यालयाची पावती.	
(८)	(अ) मा.पंतप्रधान / मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांची स्वाक्षरी असलेले अर्जदाराच्या माता / पिता / आजी / आजोबा यांचे ‘स्वातंत्र्य सैनिक असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र’. (ब) स्वातंत्र्य सैनिकाचे आणि जर स्वातंत्र्य सैनिक हयात नसल्यास स्वातंत्र्य सैनिकाच्या पती/पत्नीचे रु.१००/- च्या मुद्रांकावरील प्रतिज्ञापत्र. (क) असल्यास, खालील बाबी नमूद करण्यात आलेल्या आहेत काय? उमेदवार हा स्वातंत्र्यसैनिकाचा मुलगा / मुलगी किंवा त्यांच्या मुलाचा / मुलीचा मुलगा/ मुलगी आहे.	

अ. क्र.	प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचा तपशील	आहे (✓) / नाही (✗)
	(१) स्वातंत्र्य सैनिकाने यापूर्वी कोणत्याही नातेवाईकासाठी ही सवलत घेतलेली नाही.	
	(२) यावेळी लाभ मिळाल्यास, यानंतर स्वातंत्र्य सैनिक कोणत्याही अन्य नातेवाईकासाठी ही सवलत घेणार नाही.	
(९)	संरक्षण दलातील कर्मचारी असल्याबाबतचे जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र किंवा रेजिमेंटच्या समादेशक अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे 'सैनिक' असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.	
(१०)	सक्षम जिल्हा शल्य चिकित्सक किंवा समतुल्य शासकीय रुग्णालय / वैद्यकीय मंडळाचे 'शारीरिक अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र.' [विकलांगतेची टक्केवारी शारिरीकदृष्ट्या अपंग प्रवर्गाकरिता आरक्षण मागणाऱ्या विद्यार्थ्याच्या बाबतीत, ४० टक्क्यांपेक्षा कमी असता कामा नये.]	
(११)	लाभार्थ्याच्या नावे असणारी, विद्यार्थ्याच्या / विद्यार्थीनीच्या माता पित्याची अथवा आजोबा-आजीची जमीन कृषी विद्यापीठ / पाटबंधारे / वीज / संरक्षण प्रकल्प यासाठी शासनाने संपादित केली असल्याचे विहित नमुन्यातील महाराष्ट्र शासनाच्या जिल्हा पुनर्वसन अधिकाऱ्याने / किंवा शासनाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याने (प्राधिकृत केले असल्यास प्राधिकृत करण्यात आले असल्याच्या सक्षम अधिकाऱ्याच्या पत्रासह) 'प्रकल्प विख्यापित व्यक्तीकरिता दिलेले प्रमाणपत्र (पीएफी.)'.	
(१२)	उमेदवार किंवा त्याचे माता-पिता किंवा आजा-आजी (पित्याकडून) शेतजमिनीचे मालक किंवा कूळ म्हणून शेतजमीन धारक आहे / आहेत आणि त्यांचे उत्पन्नाचे मुख्य साधन जमिनीच्या वैयक्तिक मशागतीतून आहे हे दर्शविणारे तहसिलदार / नायब तहसिलदारापेक्षा कनिष्ठ दर्जा नसलेल्या अधिकाऱ्याचे विहित नमुन्यातील / तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार यांनी दिलेले त्यांच्याकडील उपलब्ध असलेल्या विहित नमुन्यामध्ये सन २०१६-१७ किंवा २०१७-१८ या वर्षातील 'शेतकरी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र (एजी)'.	
(१३)	(i) विद्यार्थी / विद्यार्थीनीच्या नावे किंवा माता-पिता / आजोबा-आजीच्या नावे शेतजमीन आहे, हे दर्शविणारा तलाठी / पटवारी याने दिलेला सन २०१६-१७ किंवा २०१७-१८ वर्षाचा गाव ७/१२ उतारा / खसरा. (ii) आई / वडील हयात नसल्यास त्याच्या कुटुंब प्रमुख्याच्या नावावरील ७/१२ उतारा व कुटुंब प्रमुखाचे रु.१००/- च्या मुद्रांकावर प्रतिज्ञापत्र. (iii) हा उतारा मराठी/ हिंदी किंवा इंग्रजी भाषेमध्ये नसल्यास, प्रमाणित अनुवादाची प्रत सोबत जोडावी. (iv) उमेदवाराच्या आईच्या वडिलोपार्जित शेतजमिनीमध्ये तीचा हिस्सा असेल तर आईच्या पित्याचे रु.१००/-च्या (शंभर रूपये फक्त) मुद्रांकावर केलेले शपथपत्र.	
(१४)	उमेदवाराच्या माता / पित्याचे उपजिविकेचे मुख्य साधन शेतजमिनीवरील शारीरिक श्रमाचे आहे, असा उल्लेख असणारे तहसिलदार / नायब तहसिलदाराचे 'भूमिहीन	

अ. क्र.	प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचा तपशील	आहे (✓) / नाही (✗)
	शेतमजुराचे प्रमाणपत्र' (असे प्रमाणपत्र अर्जदाराच्या नावे नसावे.) तथापि, अशा उमेदवारास 'शेतकरी' (एजी) प्रवर्ग लागू असणार नाही.	
(१५)	उत्पन्नाचे साधन केवळ मच्छीमारी हाच व्यवसाय आहे, असा उल्लेख असणारे तहसिलदार / नायब तहसिलदार / बंदर अधिकारी यांचे 'मच्छीमार असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र'.	
(१६)	राष्ट्रीय छात्रसेनेचे (एनसीसी) 'ब' किंवा 'क' प्रमाणपत्र किंवा समादेशक अधिकाऱ्याचे (वायु / नौसेना / सैन्यदल) (अकरावी किंवा बारावी इयत्तेमध्ये उत्तीर्ण झालेले).	
(१७)	अर्जदाराने महाविद्यालयात इयत्ता अकरावी आणि / किंवा बारावी मध्ये आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय, राज्य, जिल्हा क्रीडा स्पर्धामध्ये सहभाग घेतला आहे, असे जिल्हा क्रीडा अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.	
(१८)	कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याचे 'एनएसएस (राष्ट्रीय सेवा योजना) प्रमाणपत्र'. (किमान २४० तास काम केलेले / विशेष शिबीर केलेले).	
(१९)	महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद / कृषी विद्यापीठ यांच्या कर्मचाऱ्यांचा पाल्य असल्याचे प्रमाणपत्र.	
(२०)	इ.११ / १२ वी मध्ये जिल्हा, राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय वादविवाद/ निबंध स्पर्धा/वक्तृत्व स्पर्धामध्ये प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या उमेदवारांनी सादर केलेले जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र.	
(२१)	कृषीविज्ञान किंवा ग्रामीण संस्था, अमरावती किंवा वर्धा येथील पदविका गुणपत्रक / प्रमाणपत्र.	
(२२)	कृषी तंत्र शाळेतील गुणपत्रक / प्रमाणपत्र.	
(२३)	जम्मू व काश्मीर राज्यातील स्थलांतरित / विस्थापित विद्यार्थी, शासन निर्णय क्र.एजीयु-२०९५/ २३१०६/ सीआर-१८१/१९-ओ, दि. ५/९/१९९६ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र. विस्थापिता संबंधीचे शपथपत्र विचारात घेतले जाणार नाही.	
(२४)	सेवेत असलेले उमेदवार असल्यास संबंधित कार्यालय प्रमुखाचे 'ना हरकत प्रमाणपत्र'.	
(२५)	स्वच्छताविषयक सुविधाबाबत परिशिष्ट 'जी' मधील हमीपत्र.	
(२६)	संकेतस्थळावर अपलोड केलेल्या मूळ प्रतीच्या सत्यतेबाबत परिशिष्ट 'ई' मधील स्वयंघोषणा पत्र.	
(२७)	महिला व बालविकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अमुजा २०११/प्र.क्र.२१२/का-३, दि.२/४/२०१८ अन्वये आयुक्त, महिला व बालविकास, पुणे यांच्या छापील लेटर हेडवरील उपायुक्त (बालविकास), पुणे / आयुक्त, महिला व बालविकास, पुणे यांच्या स्वाक्षरीचे अनाथ प्रमाणपत्र.	